

SÖKANDE

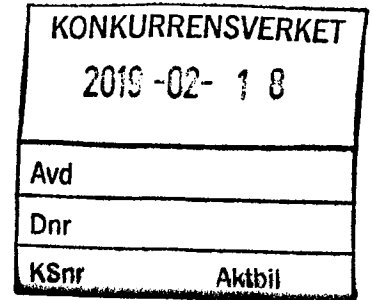
Rox Reportage AB, 556798-9321
Kölsträckningen 2
417 57 Göteborg

MOTPART

Region Norrbotten
971 89 Luleå

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling
(LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Rox Reportage AB:s yrkande om att förvaltningsrätten ska inhämta yttrande från Myndigheten för tillgängliga medier.

Förvaltningsrätten avslår Rox Reportage AB:s ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens intermistiska beslut av den 25 oktober 2018 upphör därmed att gälla.

BAKGRUND

Regionen genomför upphandlingen "2018 Taltidningen" (dnr 2833-18) som förenklat förfarande enligt LOU. I kravspecifikationen angavs bl.a. att leverantören ska erbjuda en applikation (app). Sista anbudsdag var den 29 oktober 2018. Under anbudstiden ansökte Rox Reportage AB om överprövning. De begärde även interimistiskt förordnade.

Förvaltningsrätten beslutade den 25 oktober 2018 att regionen inte får ingå avtal i upphandlingen innan förvaltningsrätten bestämt något annat.

PARTERNAS TALAN

Vad Rox Reportage AB anför

Rox Reportage AB ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att den ska göras om. De yrkar även att förvaltningsrätten ska inhämta yttrande från Myndigheten för tillgängliga medier med fråga om myndighetens gratis-app uppfyller de krav som ställs av regionen.

Rox Reportage AB anför bl.a. följande. Problemet med upphandlingen är att regionen efterfrågar en speciell app. Denna app innehas idag av endast ett företag och den används i dagsläget av taltidningen. Att utveckla denna speciella app skulle kosta flera hundratusen kronor, vilket gör att det blir ekonomiskt omöjligt för andra intresserade anbudsgivare att delta i upphandlingen. De krav som ställts i upphandlingen innebär en positiv särbehandling av en anbudsgivare.

Det finns appar som är gratis och gör samma sak som regionen efterfrågar, t.ex. en app som heter Legimus som är utvecklad av Myndigheten för tillgängliga medier. Denna app är på många sätt bättre än den app som

regionen efterfrågar. De ifrågasätter därför kravet om att skapa en app, när det redan finns en som tillgodoser alla krav. Det räcker med en inloggning på Legimus för att använda den appen. Dessutom är de flesta troligen redan inloggade, antingen som talboksläsare eller dagtidningsprenumeranter. Det är riktigt att anhöriga inte kan använda Legimus, om man inte är synskadad. Men att läsa (lyssna) på taltidningen via Myndigheten för tillgängliga mediers hemsida möter inte några hinder. Legimus fungerar lika bra som en egenutvecklad app, rentav bättre bl.a. eftersom den ägs av staten, är framtidssäker och kostnadsfri. Den används också av den absoluta majoriteten av Sveriges taltidningar.

Vad Region Norrbotten anför

Regionen bestrider Rox Reportage AB:s talan, anser att förvaltningsrättens interimistiska beslut ska upphävas och anför bl.a. följande. Regionen ställer tre obligatoriska krav på den app som anbudsgivaren ska tillhandahålla i upphandlingen. Kraven som ställs på appen är följande:

- 4.7 Anbudsgivaren ska erbjuda en app för iPhone samt för Android i ett anpassat utförande för synskadade, där hela Insyn med numrerade inslag kan läsas samma dag som Insyn uppdateras. Numrerade inslag ska ge möjlighet för läsaren att hoppa mellan olika inslag.
- 4.8 Appen ska vara responsiv (tillåta att layouten förändras beroende på vilken skärmstorlek och skärmupplösning som besökaren har, och beroende på vilka funktioner som webbläsaren stödjer).
- 4.9 Appen ska vara skapad för Region Norrbotten och öppen utan inloggning.

Kraven innebär att anbudsgivarna ska skapa en app åt regionen, inte tillhandahålla en befintlig app. Det står varje anbudsgivare fritt att erbjuda valfri lösning som är skapad för regionen och som uppfyller övriga obligatoriska krav. Regionen efterfrågar alltså inte en speciell app.

Anledningen till att regionen har dessa krav på appen är för att synskadade och även anhöriga enkelt ska kunna ta del av tidningens innehåll utan att behöva inloggning eller användare. Det är riktigt att ett annat bolag har tillhandahållit en sådan app till regionen, enligt ett tidigare avtal, men det hindrar inte andra leverantörer att offerera en ny app som uppfyller kraven.

Regionen har undersökt alternativet Legimus och fått information att endast personer med läshinder kan få tillgång till appen, vilket utesluter anhöriga från att ta del av innehållet. Dessutom förutsätter Legimus att användarna loggar in på appen, något som regionen vill komma ifrån i syfte att förenkla för användarna. Därför har regionen ställt kravet att appen ska vara öppen utan inloggning. Hade regionen bedömt att Legimus var en lämplig app hade upphandlingen inte behövt innehålla krav på tillhandahållande av app. Vid en sådan bedömning hade regionen själva kunnat tillgodose sig lösningen utan en leverantör som mellanhand. Syftet med kraven i upphandlingen är inte att tillhandahålla en befintlig app, utan syftet är att anbudsgivarna ska tillhandahålla en app skapad för regionen. Kravet motiveras med att det är den upphandlande myndigheten som faktiskt ska köpa och nyttja det som är föremål för upphandlingen och därför själva bäst vet vad som ska efterfrågas. Kravet får dessutom anses vara proportionerligt i förhållande till det syfte som ska uppnås med upphandlingen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

De grundläggande principerna i LOU innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare

genomförs i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU (jfr RÅ 2009 ref. 69).

När en upphandlande myndighet bestämmer föremålet för upphandlingen har den stor frihet. De krav som ställs måste dock vara kopplade till föremålet för upphandlingen dvs. de ska avse och påverka just den produkten som upphandlas. De krav som ställs upp får inte heller strida mot principerna om icke-diskriminering och fri rörlighet för varor och tjänster och måste också i övrigt vara förenliga med unionsrätten (se RÅ 2010 ref. 78 och HFD 2012 ref. 48).

Förvaltningsrättens bedömning

Rox Reportage AB har anfört att de krav som ställts av regionen på den i målet aktuella appen har utformats så att en viss leverantör har gynnats framför andra leverantörer på ett sätt som står i strid med LOU och de principer som gäller på upphandlingsområdet. Bolaget har även ifrågasatt regionens krav om att skapa en app utifrån omständigheten att det redan finns en app som tillgodoser de krav som regionen har ställt.

Kravet om att den aktuella appen ska vara skapad för regionen och öppen utan inloggning faller enligt förvaltningsrättens mening inom ramen för den upphandlande myndighetens frihet att bestämma föremålet för upphandlingen. Enligt regionen motiveras kravet med att man bl.a. vill förenkla för användarna och deras anhöriga. Det är inte förvaltningsrättens sak att uttala sig om den lösning som regionen nu efterfrågat är den billigaste eller mest lämpliga.

Enligt förvaltningsrättens bedömning är de krav som regionen har ställt på den aktuella appen kopplade till föremålet för upphandlingen. Kraven framstår inte som godtyckliga eller uppenbart osakliga. Regionen har inte heller efterfrågat en speciell app och något krav på t.ex. särskilt fabrikat eller märke har inte ställts upp. Kraven har vidare varit tydliga och de framstår som proportionerliga utifrån hur appen är tänkt att användas. Såväl Rox Reportage AB som andra anbudsgivare har kunnat lämna anbud utifrån de kriterier som ställts upp. Det finns därför inte på dessa grunder skäl för ingripande enligt LOU. Vad Rox Reportage AB har anfört föranleder inte någon annan bedömning (jfr bl.a. Kammarrätten i Sundsvalls dom den 26 oktober 2011 i mål nr 1985-11).

Omständigheten att vissa leverantörer måste göra en investering för att utveckla en app som motsvarar de krav som regionen har ställt upp kan inte anses utgöra ett brott mot likabehandlingsprincipen eller någon annan bestämmelse enligt LOU. Enligt förvaltningsrättens mening bör eventuella risker och investeringar i detta sammanhang betraktas som ett normalt inslag i affärsmässiga förhållanden.

Förvaltningsrätten anser därför sammantaget att upphandlingen inte har inneburit positiv särbehandling av en särskild anbudsgivare eller på annat sätt genomförts i strid med bestämmelserna i LOU. Ett ingripande enligt LOU är därför inte aktuellt.

Slutsats

Mot bakgrund av det som anförts ovan finner förvaltningsrätten att det saknas anledning att inhämta yttrande från Myndigheten för tillgängliga medier. Rox Reportage AB:s yrkande härom ska därför avslås.

Vidare finner förvaltningsrätten att det inte har framkommit att den aktuella upphandlingen bryter mot någon bestämmelse i LOU eller annan princip som lagen bygger på. Det saknas därför skäl att ingripa mot upphandlingen. Rox Reportage AB:s ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Överklagandet ska ges in till Förvaltningsrätten i Luleå men vara ställt till Kammarrätten i Sundsvall. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Sara Öhlund
förvaltningsrättsfiskal

David Munck har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Handwritten text, possibly a signature or a list of names, located in the upper left corner of the page. The text is illegible due to the quality of the scan.